

**แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA :
กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี***
**GUIDELINES FOR THE OPERATION OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM USING THE
PDCA CYCLE : A CASE STUDY OF TECHNOLOGY AND BUSINESS ADMINISTRATION
UDONTHANI COLLEGE, MUANG DISTRICT, UDON THANI PROVINCE**

ฐิติมน ฉัตรจรัสรัตน์¹, พิโรกุล แก้วคำงาม², ปัญญา ประวะโช³
Titimon Chadcharunrat¹, Piraikul Kaewkamngam², Panya Prawakho³
คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น¹
Faculty of Education Northern College, Thailand.¹
วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี^{2,3}
Technology and Business Administration Udonthani College, Thailand.^{2,3}
Email : monchadcha98@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและหาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ จำนวน 114 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 1) ขั้นตอนการวางแผน (P) ควรสร้างความตระหนักและความเข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยจัดประชุม คณะครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองนักเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ทีมที่ปรึกษา กำหนดโครงสร้างบุคลากร บทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย 2) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (D) มีแนวทาง 5 ด้าน ดังนี้ 2.1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดให้มี ทีมการตลาด ทีมแนะแนว มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันกับผู้ปกครองนักเรียน ควรจัดทำบันทึกข้อมูลนักเรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน 2.2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรร่วมกันสร้างเครื่องมือคัดกรองนักเรียน แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน และเครื่องมืออื่น ๆ ที่เหมาะสมกับการคัดกรองนักเรียน 2.3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ควรจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสอบถามความคาดหวัง ความต้องการของ

ผู้ปกครองนักเรียน ต้องการให้บุตรหลานมีทักษะในด้านใด 2.4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือ
 นักเรียน ควรจัดกิจกรรมที่มีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเรียน
 Online, On hand, Highbridge การเรียนจากศูนย์บ่มเพาะ การสร้างศูนย์ฝึกทักษะอาชีพ 2.5) ด้าน
 การส่งต่อ ควรจัดทำแบบบันทึกข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนเพื่อการส่งต่ออย่างเป็นระบบมี
 รายละเอียดครบถ้วนชัดเจน และควรประสานเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อช่วยเหลือนักเรียนใน
 การส่งต่ออย่างเหมาะสม 3) ขั้นตอนการตรวจสอบ (C) ควรแต่งตั้งทีมงานแนะแนว คณะกรรมการ
 ดำเนินงาน ทีมนิเทศ เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลงาน 4) ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (A)
 ควรประชุมคณะครู ครูที่ปรึกษา ทีมงานแนะแนว และผู้รับผิดชอบฝ่ายต่างๆ เพื่อรายงานความสำเร็จ
 ความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และวางแผนงาน
 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับสถานการณ์

คำสำคัญ : 1. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. วงจร PDCA 3. วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี

ABSTRACT

The purposes of the research were to investigate the conditions, and explore the approaches to the operation of the student care and support system using the PDCA Cycle: a case study of Technology and Business Administration Udonthani College, Mueang District, Udon Thani Province. The population used in the research was 114 school administrators, teachers and educational personnel, including staff members, and 9 experts. The research instruments were questionnaires and interviews. The collected data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The findings of the research indicated that; 1) the conditions of the operation of the student care and support system using the PDCA Cycle: a case study of Technology and Business Administration Udonthani College, Mueang District, Udon Thani Province seemed to be at the high level. When each aspect was considered based on the mean, which was arranged in descending order, it was found that all aspects were at the high level. 2) In terms of the approaches to the operation of the student care and support system using the PDCA Cycle: a case study of Technology and Business Administration Udonthani College, Mueang District, Udon Thani Province, they were as follows; 1) in terms of 'Plan', the school should improve awareness and understanding of the student care and support system by holding a meeting comprising teachers and educational personnel, staff members, and parents, appoint the committee and consultant team, clearly determine the organizational structure and roles, and analyze data using a variety of methods and tools. 2) For 'Do', the approaches to the operation consisted of 5 aspects as follows; 2.1) in terms of getting

to know the students individually, the school should provide the marketing team and guidance team, visit students' home to enhance the understanding with parents, and inclusively create a student record. 2.2) For student screening, the school should create the tools for student screening and strengths and difficulties questionnaires, including other appropriate tools for student screening. 2.3) For promoting student development, the school should provide the activities of parent-teacher conferences to communicate expectations and parent needs for student skills. 2.4) In terms of prevention and student correction, the school should prepare various activities to prevent and enhance students learning such as online, on hand, hybrid learning, learning from incubators, and setting up vocational training centers. 2.5) For transfers, the school should prepare student record forms to transfer students systematically, completely and clearly, and coordinate with internal and external networks to help the student transfer appropriately. 3) For 'Check', the school should appoint the guidance team, operating committee, and supervision team to monitor and evaluate performance. 4) In terms of 'Act', the school should hold the meeting the teachers, teacher advisors, guidance team, and person in charge of reporting success, progress, problems and obstacles of the operation of the student care and support system, and plan the student care and support system in new ways that were suitable for situations.

Keywords : 1. Student Care and Support System 2. PDCA Cycle 3. Technology and Business Administration Udonthani College

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

กระทรวงศึกษาธิการได้มุ่งเน้นกำกับให้ครูกระชับความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้ปกครองมากขึ้น ทำให้เข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนิสัยและชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองโดยตรง สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปกครองไว้วางใจในการนำผู้เรียนมาอยู่ภายใต้การดูแลของครูผ่านการเยี่ยมบ้านนักเรียน ที่สำคัญเพื่อร่วมหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่อาจมีปัญหาในด้านต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมทันท่วงที อีกทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชนให้ช่วยกันเฝ้าระวัง และมีส่วนร่วมในการแจ้งเหตุความไม่ปลอดภัย ด้านการแก้ไขปัญหาค้นคว้าถ้อยกระทรวงศึกษาธิการ จะสร้างความเข้มแข็งให้แก่นักเรียนผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน “Screening Learning Loss” ครอบคลุมทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของผู้เรียน ดำเนินการแก้ไขปัญหาค้นคว้าที่ถ้อยถ้อย ด้วยการนำข้อมูลนักเรียนมาใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม อาทิ การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม ชดเชย หรือกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อเติมตามความถนัด ความสนใจ ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และขอให้เพิ่มความสำคัญในวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง เพื่อสร้างจิตสำนึกของความเป็นไทย รักการเป็นชาติไทย โดยจัดการเรียนรู้ตามความพร้อม และเหมาะสมในแต่ละบริบทพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีแพลตฟอร์ม School Mental Health ที่

เป็นตัวคอยคัดกรองดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูในสถานศึกษาร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) รวมทั้งจะมีแผนเผชิญเหตุและผู้ให้คำปรึกษา เพื่อตรวจสอบสภาพจิตใจของเด็กและครู ซึ่งสถานศึกษาทั่วประเทศสามารถประสานกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่เพื่อขอรับคำปรึกษาและความช่วยเหลือเกี่ยวกับสุขภาพจิตได้ (ตรีนุช เทียนทอง, 2565)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 257 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และ ฉบับที่ 13 ที่มีสาระสำคัญประกอบด้วย แนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ ตัวชี้วัด และการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติ ซึ่งมี แนวคิด วิสัยทัศน์ คือ “ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ มีคุณธรรม คุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ” และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมาย ข้อ 7.1.2 ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรู้และได้รับการดูแลป้องกันภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีระบบ กลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ สถานศึกษาปลอดภัยปลอดภัย อายุมข และเหตุทะเลาะวิวาท (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560) อนึ่งวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานีเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา กลุ่มผู้เรียนอยู่ในช่วงวัยรุ่นที่มีความหลากหลายจากวัฒนธรรมและค่านิยมของแต่ละครอบครัว ปัญหาสังคม ปัญหาเสพติดจะเป็นสิ่งที่ทำให้ความเชื่อที่ผิดเกิดขึ้นในความคิดความรู้สึกของกลุ่มวัยรุ่น เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาและป้องกันสิ่งที่เป็นภัยร้ายนั้น จึงได้ศึกษาวิจัยเรื่องนี้เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การให้บริการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองได้อย่างเต็มที่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

2.2 เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

3. ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

3.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยวงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

3.2 ได้แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษา

วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารอุดรธานี

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ จำนวน 114 คน โดยเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert หากคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC มีค่าระหว่าง 0.80-1.00 และทดลองใช้กับบุคลากรโรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีตาก ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเช่นเดียวกัน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และแบบสัมภาษณ์ที่ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ กลุ่มที่ปรึกษาผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี และผู้บริหารการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 9 คน ประกอบด้วยคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี มีประเด็นคำถาม 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อ โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลรูปแบบการระดมสมอง (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

5. ผลการวิจัย

5.1 สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.59$) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.75$) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.67$) ด้านการคัดกรอง ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.80$) และด้านการส่งต่อ ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.74$) ตามลำดับ

5.2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 นำมาสรุปผลในแต่ละด้าน เพื่อเป็นข้อมูลนำไปสู่การหาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยี

บริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แล้วนำเสนอขอความเห็นชอบจากผู้เข้าร่วมประชุมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน มีรายละเอียดผลการประชุม สรุปผล ดังนี้

5.2.1 ขั้นตอนการวางแผน (P) มีแนวทางดังนี้ ควรสร้างความตระหนักและความเข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยจัดประชุมคณะครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครองนักเรียน ควรจัดประชุมปรึกษาหารือ กำหนดโครงสร้างบุคลากรผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ทีมที่ปรึกษา คณะกรรมการ ทีมประสานงาน และคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลนักเรียน

5.2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Do) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ด้าน ผลการสนทนากลุ่ม มีแนวทางจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทาง ดังนี้ ทีมการตลาด ทีมแนะแนว มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันกับผู้ปกครองนักเรียน เมื่อได้ข้อมูลนักเรียนมาแล้วควรจัดทำบันทึกข้อมูลนักเรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน เช่น ความถนัด ความสามารถในการเรียน ด้านสุขภาพร่างกาย และด้านครอบครัว ซึ่งแยกเป็นเรื่องฐานะเศรษฐกิจ และการคุ้มครองนักเรียน และควรกำกับติดตามผลการเยี่ยมบ้าน สรุปข้อมูล บันทึกข้อมูลนักเรียนลงในระบบให้ครบถ้วน เพื่อสะดวกในการสืบค้นข้อมูลที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีแนวทาง ดังนี้ ควรจัดการประชุมครูที่ปรึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันสร้างเครื่องมือคัดกรองนักเรียน แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน และเครื่องมืออื่น ๆ ที่เหมาะสมกับการคัดกรองนักเรียน และควรจัดการประชุมครูที่ปรึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สาเหตุ ปัญหา และจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และสรุปผลการคัดกรอง บันทึกข้อมูลลงระบบ และรายงานผล

3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีแนวทางดังนี้ ควรจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสอบถามความคาดหวัง ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่คาดหวัง / ต้องการให้บุตรหลานมีทักษะในด้านใดและประชาสัมพันธ์ในการขอความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ควรจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อสนทนาซักถามข้อมูลความสนใจ ความต้องการของนักเรียนที่ต้องการมีทักษะฝีมือในด้านใด เพื่อสถานศึกษาจะได้จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนได้เหมาะสม และควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนาทักษะของนักเรียนที่มีความโดดเด่น ด้านฝีมืออาชีพ และทักษะด้านกีฬา

4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน มีแนวทางดังนี้ ควรสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ให้แก่ครูที่ปรึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองนักเรียน ในการดำเนินการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ควรจัดกิจกรรมที่มีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเรียน Online, On hand, Highbridge การเรียนจากศูนย์บ่มเพาะ การสร้างศูนย์ฝึกทักษะอาชีพ อำเภอละ 1 ศูนย์

5) ด้านการส่งต่อ มีแนวทางดังนี้ ควรจัดทำแบบบันทึกข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน เพื่อการส่งต่ออย่างเป็นระบบ ที่มีข้อมูลละเอียดครบถ้วน ชัดเจน และควรประสานเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการส่งต่ออย่างเหมาะสม เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง นักจิตวิทยา เป็นต้น

5.2.3 ขั้นตอนการตรวจสอบ (C) มีแนวทาง ดังนี้ ควรแต่งตั้งทีมงานแนะแนว คณะกรรมการดำเนินงาน ทีมนิเทศ เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลงาน และควรจัดประชุมเพื่อติดตามงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนงาน ครบทุกด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และ 5) การส่งต่อนักเรียน

5.2.4 ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (A) มีแนวทางดังนี้ ควรประชุมคณะครู ครูที่ปรึกษา ทีมงานแนะแนว และผู้รับผิดชอบฝ่ายต่างๆ เพื่อรายงานความสำเร็จ ความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อวางแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีการสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมกับการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่เป็นระบบดียิ่งขึ้น และการประเมินผลงาน สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานในปีการศึกษาต่อไป

6. อภิปรายผลการวิจัย

สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีผลการวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

6.1 สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี จัดให้มีทีมงานดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเฉพาะ ชัดเจน มีการกระจายภาระงานความรับผิดชอบ มอบหมายงานที่ชัดเจน ทำให้การเยี่ยมบ้านนั้นเข้าถึงผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลนักเรียนครอบคลุมทุกด้าน ตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชพล เทียงดี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

6.2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

การหาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 นำมาสรุปผลในแต่ละด้าน เพื่อเป็นข้อมูลนำไปสู่การหาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แล้วนำเสนอขอความเห็นชอบจากผู้เข้าร่วมประชุมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน มีสรุปผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

6.2.1 ขั้นตอนการวางแผน (P) มีแนวทางดังนี้

ควรสร้างความตระหนักและความเข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยจัดประชุม

คณะครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองนักเรียน ควรจัดประชุมปรึกษาหารือ กำหนดโครงสร้างบุคลากรผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ทีมที่ปรึกษา คณะกรรมการ ทีมประสานงาน และคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลนักเรียน ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน ควรวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาโดยใช้เครื่องมือ/วิธีการที่หลากหลาย เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน ในด้านต่างๆ รวมทั้งสอบถามข้อมูลพื้นฐานจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียนและ ควรให้ครูที่ปรึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนให้ครบทุกด้านของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไทยรัฐ วงษ์ทอง (2563) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ควรประชุมวางแผนดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ด้วยกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

6.2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Do) มีแนวทาง ดังนี้

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ด้าน ผลการสนทนากลุ่ม มีแนวทางจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทาง ดังนี้

ทีมการตลาด ทีมแนะแนว มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันกับผู้ปกครองนักเรียน เมื่อได้ข้อมูลนักเรียนมาแล้วควรจัดทำบันทึกข้อมูลนักเรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน เช่น ความถนัด ความสามารถในการเรียน ด้านสุขภาพร่างกาย และด้านครอบครัว ซึ่งแยกเป็นเรื่องฐานะเศรษฐกิจ และการคุ้มครองนักเรียน ควรกำกับติดตามผลการเยี่ยมบ้าน สรุปข้อมูล บันทึกข้อมูลนักเรียนลงในระบบให้ครบถ้วน เพื่อสะดวกในการสืบค้นข้อมูลที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิตินัดดา สิงห์แก้ว (2562) ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA ของโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ ต้องมีการพัฒนาและจัดทำเอกสารคู่มือที่สมบูรณ์ มีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมีแบบฟอร์มเอกสารการประเมินและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนให้ชัดเจนตามวงจร PDCA เพื่อใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบต่อไป

2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีแนวทาง ดังนี้

ควรจัดการประชุมครูที่ปรึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันสร้างเครื่องมือคัดกรองนักเรียน แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน และเครื่องมืออื่น ๆ ที่เหมาะสมกับการคัดกรองนักเรียน ควรจัดการประชุมครูที่ปรึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สาเหตุ ปัญหา และจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และสรุปผลการคัดกรอง บันทึกข้อมูลลงระบบ และรายงานผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรดา มลิตา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูศึกษาแนวทางเกณฑ์วิธีการคัดกรอง เพื่อคัดแยกนักเรียนออกเป็นกลุ่มได้

ถูกต้อง และมีการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ มีการสนับสนุนนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านสมองและทุกด้าน

3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีแนวทางดังนี้

ควรจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสอบถามความคาดหวัง ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่คาดหวัง /ต้องการให้บุตรหลานมีทักษะในด้านใดและประชาสัมพันธ์ในการขอความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน ควรจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อสนทนาซักถามข้อมูล ความสนใจ ความต้องการของนักเรียนที่ต้องการมีทักษะฝีมือในด้านใด เพื่อสถานศึกษาจะได้จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนได้เหมาะสม ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนาทักษะของนักเรียนที่มีความโดดเด่น ด้านฝีมืออาชีพ และทักษะด้านกีฬาที่ตนเองชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ผลการวิจัยพบว่า ควรสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมที่จะสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเสริมสร้างประสบการณ์ของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ

4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน มีแนวทางดังนี้

ควรสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ให้แก่ครูที่ปรึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองนักเรียน ในการดำเนินการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ควรจัดกิจกรรมที่มีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเรียน Online, On hand, Highbridge การเรียนจากศูนย์ป่มเพาะ การสร้างศูนย์ฝึกทักษะอาชีพ อำเภอละ 1 ศูนย์ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว ควรร่วมกันกำกับติดตาม ดูแลนักเรียนกลุ่มต่างๆ อย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง ควรประสานความร่วมมือกับเครือข่ายผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียนป้องกันและพัฒนาให้นักเรียนร่วมกัน ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เหมาะสมและปลอดภัย ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน ให้เพียงพอแก่นักเรียน และควรมีแบบบันทึกกำหนดกรอบแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรดา มลิล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ควรมีการประชุมทุกฝ่ายอย่างสม่ำเสมอเพื่อหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ครูศึกษาแนวทางเกณฑ์วิธีการคัดกรอง เพื่อคัดแยกนักเรียนออกเป็นกลุ่มได้ถูกต้อง

5) ด้านการส่งต่อ มีแนวทางดังนี้

ควรจัดทำแบบบันทึกข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนเพื่อการส่งต่ออย่างเป็นระบบที่มีข้อมูลละเอียดครบถ้วน ชัดเจน ควรประสานเครือข่ายภายในและภายนอกเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการส่งต่ออย่างเหมาะสม เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง นักจิตวิทยา เป็นต้น ควรมีการติดตามการส่งต่อนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ประเมินผล และสรุปรายงานผล และควรมีการประเมินความพึงพอใจตามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวี ปราบริปู (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือแก้ไข และพัฒนานักเรียน

6.2.3 ขั้นตอนการตรวจสอบ (C) มีแนวทาง ดังนี้

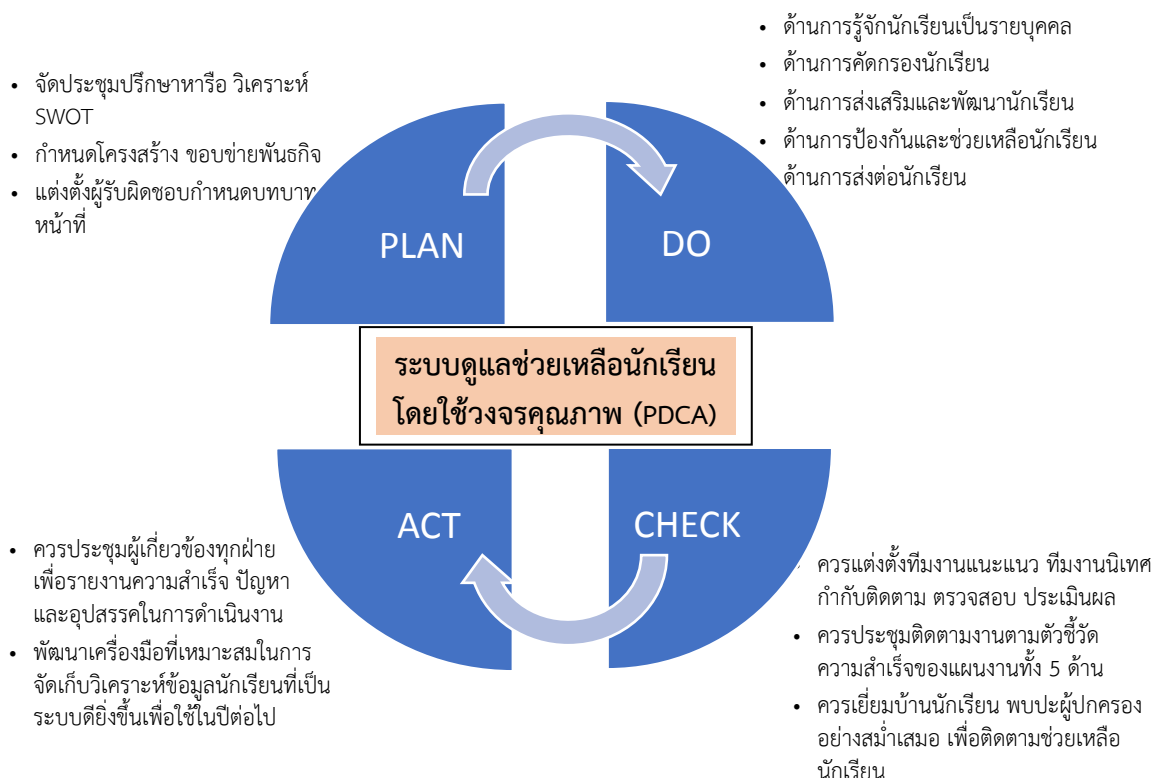
ควรแต่งตั้งทีมงานแนะแนว คณะกรรมการดำเนินงาน ทีมนิเทศ เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลงาน ควรจัดประชุมเพื่อติดตามงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนงาน ครอบคลุมด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน 4) การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และ 5) การส่งต่อนักเรียน และ ควรดำเนินการเยี่ยมบ้าน พบปะผู้ปกครองนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิตินันดา สิงห์แก้ว (2562) ที่พบว่า ต้องมีการพัฒนาและจัดทำเอกสารคู่มือที่สมบูรณ์ มีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมีแบบฟอร์มเอกสารการประเมินและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนให้ชัดเจนตามวงจร PDCA เพื่อใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบต่อไป

6.2.4 ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (A) มีแนวทางดังนี้

ควรประชุมคณะครู ครูที่ปรึกษา ทีมงานแนะแนว และผู้รับผิดชอบฝ่ายต่างๆ เพื่อรายงานความสำเร็จ ความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประชุม วางแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีการสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมกับการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่เป็นระบบดียิ่งขึ้น และการประเมินผลงาน สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานในปีการศึกษาต่อไป และควรมีการกระจายภาระงานที่เหมาะสมกับภาระหน้าที่ของครูหรือทีมงานแนะแนว แต่ละคน โดยระบุมความรับผิดชอบ ขอบเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ภาระงาน และระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้ระบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชพล เทียงดี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสามารถวางแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพโดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฏี พุทธิระ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทราธรรม(ตั้งตรงจิต5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยครั้งนี้เพื่อใช้ประโยชน์ ควรจัดทำคู่มือครูประจำชั้นโดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในโรงเรียน

7. องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยค้นพบองค์ประกอบที่ส่งผลให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีแนวทางในการดำเนินงานโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA :
กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 สำนักงานการศึกษาเอกชน ระดับอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดอบรมให้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถเลือกใช้เครื่องมือในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

8.1.2 สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน โดยระบุในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ทีมงาน และผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มอบหมายภาระงานที่ชัดเจนและเน้นความเป็นกัลยาณมิตรในการติดต่อประสานงาน

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ทีมงาน ครูที่ปรึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในการเก็บข้อมูลนักเรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน มีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และสรุปรายงานผลการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

8.2.2 ครูที่ปรึกษา และทีมแนะแนว ควรเยี่ยมบ้านนักเรียน พบปะผู้ปกครองนักเรียน

อย่างสม่ำเสมอ เพื่อติดตาม ช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ของนักเรียน ทั้งกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศสำหรับสถานศึกษาเอกชนในระดับอาชีวศึกษา

8.3.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดสร้างนวัตกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษาเอกชน ระดับอาชีวศึกษา

9. เอกสารอ้างอิง

- กรดา มลิลดา. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2555). การดูแลช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษฎี พุทธิระ (2564). การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิต5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะสหวิทยาการ : มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- ขวัญเนตร มูลทองจาก. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ตรีนุช เทียนทอง. (2565). มอบนโยบายภาคเรียน 2/65 ย้ำสถานศึกษาเฝ้าระวังความปลอดภัยด้วยหลัก 3 ป. สืบค้นจาก 3 มิถุนายน 2565. จาก <https://moe360blog/2022/11/01/ตรีนุช-มอบนโยบาย>
- ไทยรัฐ วงษ์ทอง. (2563). การศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธิดา นิตดา สิงห์แก้ว. (2562). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดป่าตึงห้วยยาบ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ระวี ปราบิรุ. (2565). การศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น.

รัชพล เทียงดี. (2563). การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา
พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ.

10. คำขอบคุณ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จได้ดี ด้วยความกรุณาและให้ความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมันน์ ดร.อภิชาติ ดวงธิสาร และคณาจารย์ประจำ
คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณยิ่ง

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนไฮเทคเทคโนโลยีตาก ที่ให้ความกรุณาในการทดลองใช้
เครื่องมือ และขอขอบพระคุณยิ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาในการสัมภาษณ์รูปแบบ
สนทนากลุ่มเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจอุดรธานี อำเภอเมือง
จังหวัดอุดรธานี ที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ประกอบกับได้รับความอนุเคราะห์ในทุกๆ
ด้านเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยและคณะ ขอขอบคุณ ผู้มีพระคุณทุกท่าน
ที่ให้ความเมตตา เป็นกำลังใจในการทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี